

Urszula Król

Zespół Szkół Salezjańskich w Krakowie

Deutschland – ein Land im Herzen Europas

Materiały wspomagające pracę na lekcjach języka niemieckiego w gimnazjum

Deutschland – ein Land im Herzen Europas

Materiały wspomagające pracę na lekcjach języka niemieckiego w gimnazjum

Zamieszczony poniżej materiał językowy mający formę 7 ćwiczeń może stanowić scenariusz lekcji (klasa II gimnazjum). Można też wykorzystać niektóre jego elementy, dowolnie komponując ze sobą poszczególne ćwiczenia.

Ćwiczenie I

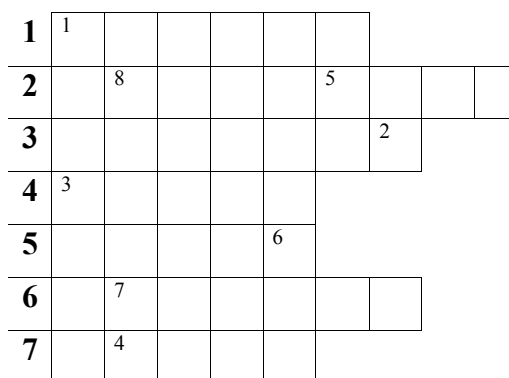
Nauczyciel zapisuje na tablicy tekst, w którym niektóre słowa są szczególnie istotne. Są one kluczowe dla omawianego tematu i zarazem nowe dla uczniów. Słowa te nauczyciel wyróżnia, podkreślając. Następnie wybrani uczniowie wielokrotnie czytają tekst, zaś przy każdym kolejnym czytaniu, nauczyciel maże podkreślone wcześniej słowa. Uczniowie starają się odtworzyć je z pamięci:

Die Bundesrepublik Deutschland liegt in **Mitteleuropa**. Die **Fläche** beträgt 356 854 km². Deutschland hat 80 Millionen **Einwohner**. In Deutschland leben über 6 Millionen **Ausländer**. Die Bundesrepublik Deutschland besteht aus 16 **Bundesländern**. Die Städte: Bremen, Hamburg und Berlin sind auch Bundesländer. Die **Hauptstadt** von Deutschland heißt Berlin.

Ćwiczenie II

Uczniowie pracują z mapą fizyczną Niemiec. Przy drobnym wsparciu nauczyciela, który wyjaśnia ewentualnie nowe słowa, uczniowie rozwiązują krzyżówkę dotyczącą geografii Niemiec.

1. Das größte Bundesland Deutschlands ist...
2. Der höchste Berg Deutschlands ist die...
3. Schleswig – Holstein liegt zwischen der Ostsee und der ...
4. Der längste Fluss heißt der ...
5. Die größte Insel ist ...
6. Das Bundesland mit der Hauptstadt Dresden heißt ...
7. Das Gebirge in Süden von Deutschland heißt die...

Lösung: □□□□□□□□ **M** □□□□□
1 2 3 4 5 6 2 3 7 8 2 3

(Berliner Mauer)

1. Bayern, 2. Zugspitze, 3. Nordsee, 4. Rhein, 5. Rügen, 6. Sachsen, 7. Alpen

Ćwiczenie III

Hasło **Berliner Mauer**, stanowiące rozwiązanie poprzedniej krzyżówki, jest znakomitym pretekstem do przeprowadzenia krótkiej pogadanki na temat najnowszej historii Niemiec, czyli wydarzeń poprzedzających zjednoczenie obu państw niemieckich. Oto materiały dla nauczycieli (język niemiecki) i uczniów (język polski).

Jak przebiegał proces zjednoczenia Niemiec?

Po 40 latach podziału doszło dnia 3. 10. 1990 r. do zjednoczenia obu niemieckich państw. Czynnikiem, które przyspieszyły koniec rządów Niemieckiej Partii Jedności (SED) były masowe demonstracje ludności, narastająca fala uchodźców oraz wyrastające w państwie siły opozycji politycznej. Poniższe zestawienie ilustruje kolejne etapy na drodze do zjednoczenia Niemiec.

ROK 1989

o Lato 1989

Narasta fala uchodźców z terenów NRD. Wielu z nich szuka azylu w Stałym Przedstawicielstwie RFN w NRD i w zachodnioniemieckich ambasadach w Budapeszcie, Pradze i Warszawie. Z powodu przepełnienia placówki te zostają zamknięte dla uchodźców.

o 11. 09. 1989

Węgry otwierają swoje granice. W ciągu trzech dni poprzez Węgry i Austrię do RFN przedostaje się ponad 15 tys. obywateli NRD. Pod koniec października jest ich już 50 tys.

o 30. 09. / 1. 10. 1989

Zachodnioniemieckie ambasady w Warszawie i Pradze wydają zezwolenie uchodźcom na wjazd do RFN.

o 6. /7. 10. 1989

W czasie oficjalnych uroczystości z okazji 40 rocznicy powstania NRD, przywódca radziecki, Michaił Gorbaczow nawołuje rząd niemiecki do przeprowadzenia niezbędnych reform w państwie.

o 16. 10. 1989

W Lipsku demonstruje sto tys. obywateli pod hasłem: „My to naród”, domagając się przeprowadzenia reform. (W rezultacie mówi się o „poniedziałkowych demonstracjach”, które miały miejsce w Lipsku regularnie w poniedziałki.)

o 18. 10. 1989

Komitet Centralny Niemieckiej Partii Jedności pozbawia Ericha Honneckera wszelkich funkcji w państwie i w partii, a na jego miejsce powołuje Egona Krenza.

o 4. 11. 1989

Milion ludzi demonstruje w Berlinie Wschodnim, żądając reform.

o 7. 11. /8. 11. 1989

Rząd NRD oraz biuro polityczne partii SED ustępują.

o 9. 11. 1989

NRD otwiera dla swoich obywateli granice do Berlina Zach. i do RFN.

o 17. 11. 1989

Władzę w kraju przejmuje nowy rząd z premierem Hansem Modrow. Demonstracje obywateli wciąż trwają. Hasła pro zjednoczeniowe stają się coraz głośniejsze: „Jesteśmy jednym narodem”.

○ **28. 11. 1989**

Kanclerz Niemiec, Helmut Kohl, przedstawia w Bundestagu Dziesięciopunktowy Plan stopniowego przywracania niemieckiej jedności.

○ **22. 12. 1989**

Brama Brandenburska w Berlinie Wschodnim zostaje otwarta.

ROK 1990

○ **18. 03. 1990**

Po 40 latach w NRD mają miejsce pierwsze wolne wybory do parlamentu.

○ **1. 07. 1990**

W życie wchodzi Unia walutowa, gospodarcza społeczna. Marka zachodnia staje się oficjalnym środkiem płatniczym w obu krajach niemieckich.

○ **31. 08. 1990**

Zostaje podpisany traktat o zjednoczeniu Niemiec.

○ **3. 10. 1990**

Zgodnie z artykułem 23 Ustawy Zasadniczej NRD zostaje przyłączone do RFN.

○ **2. 12. 1990**

Mają miejsce pierwsze ogólnoniemieckie wybory do Bundestagu.

Die deutsche Einheit

Nach 40 Jahren Trennung kam es am 3. 10. 1990 zur Vereinigung beider deutschen Staaten. Die Fluchtbewegung, die friedlichen Massendemonstrationen und die politischen Kräfte aus der Opposition waren die treibenden Faktoren, die das Ende der 40-jährigen SED - Herrschaft in der DDR herbeiführten. Die folgende Darstellung zeigt die wichtigsten Etappen auf dem Weg zur Deutschen Einheit.

1989

Die Fluchtwelle von Bürgern aus der DDR setzt ein. Viele suchen Zuflucht in der Ständigen Vertretung der Bundesrepublik in der DDR und in den bundesdeutschen Botschaften in Budapest, Prag, und Warschau, die schließlich wegen Überfüllung geschlossen werden müssen.

✓ **11. 09. 1989**

Ungarn öffnet seine Grenze; innerhalb von drei Tagen kommen mehr als 15.000 DDR-Bürger über Ungarn und Österreich in die Bundesrepublik. Bis Ende Oktober sind das 50.000.

✓ **30. 09. /1. 10. 1989**

Den rund 6.000 Flüchtlingen in den bundesdeutschen Botschaften von Warschau und Prag wird die Ausreise in die Bundesrepublik erlaubt.

✓ **6. /7. 10. 1989**

Bei den offiziellen Feiern zum 40. Gründungstag der DDR mahnt der sowjetische Staatschef Michail Gorbatschow die DDR-Regierung zu Reformen.

✓ **16. 09. 1989**

In Leipzig demonstrieren 100.000 Menschen mit dem Ruf „Wir sind das Volk“ für demokratische Reformen. (In der Folge spricht man von den „Montagsdemonstrationen“, die regelmäßig in Leipzig stattfanden).

✓ **18. 10. 1989**

Das Zentralkomitee (ZK) der SED entbindet Staats- und Parteichef Erich Honecker von allen Funktionen in Partei und Staat und setzt Egon Krenz zum Nachfolger ein.

✓ **4. 11. 1989**

Eine Million Menschen demonstrieren in Berlin/Ost für Reformen.

✓ **7. 11. 1989**

Die DDR-Regierung tritt zurück. Das gesamte SED-Politbüro tritt zurück.

✓ **9. 11. 1989**

Die DDR öffnet für ihre Bürger die Grenzen nach Westberlin und in die Bundesrepublik.

✓ **17. 11. 1989**

Die neue DDR-Regierung unter Ministerpräsident Hans Modrow nimmt die Arbeit auf. Die Protestdemonstrationen der Bürger gehen weiter. Der Ruf nach der Vereinigung beider deutscher Staaten wird lauter: „Wir sind **ein** Volk“.

✓ **28. 11. 1989**

Bundeskanzler Helmut Kohl stellt im Bundestag einen Zehn-Punkte-Plan zur schrittweisen Wiederherstellung der deutschen Einheit vor.

✓ **22. 12. 1989**

Das Brandenburger Tor in Berlin/Ost wird geöffnet.

1990

✓ **18. 03. 1990**

Nach 40 Jahren finden zum ersten Mal freie Wahlen zur Volkskammer in der DDR statt.

✓ **21. 06. 1990**

Die Volkskammer verabschiedet den deutsch-deutschen Staatsvertrag.

✓ **1. 07. 1990**

Die im Staatsvertrag zwischen der Bundesrepublik und der DDR vereinbarte Wirtschafts-, Währungs- und Sozialunion tritt in Kraft. Die D-Mark wird offizielles Zahlungsmittel in der DDR.

✓ **31. 08. 1990**

Der Einigungsvertrag wird unterzeichnet.

✓ **3. 10. 1990**

Die DDR tritt der Bundesrepublik nach Artikel 23 des Grundgesetzes bei; damit ist entschieden, dass das geeinte Deutschland das Grundgesetz der Bundesrepublik übernimmt.

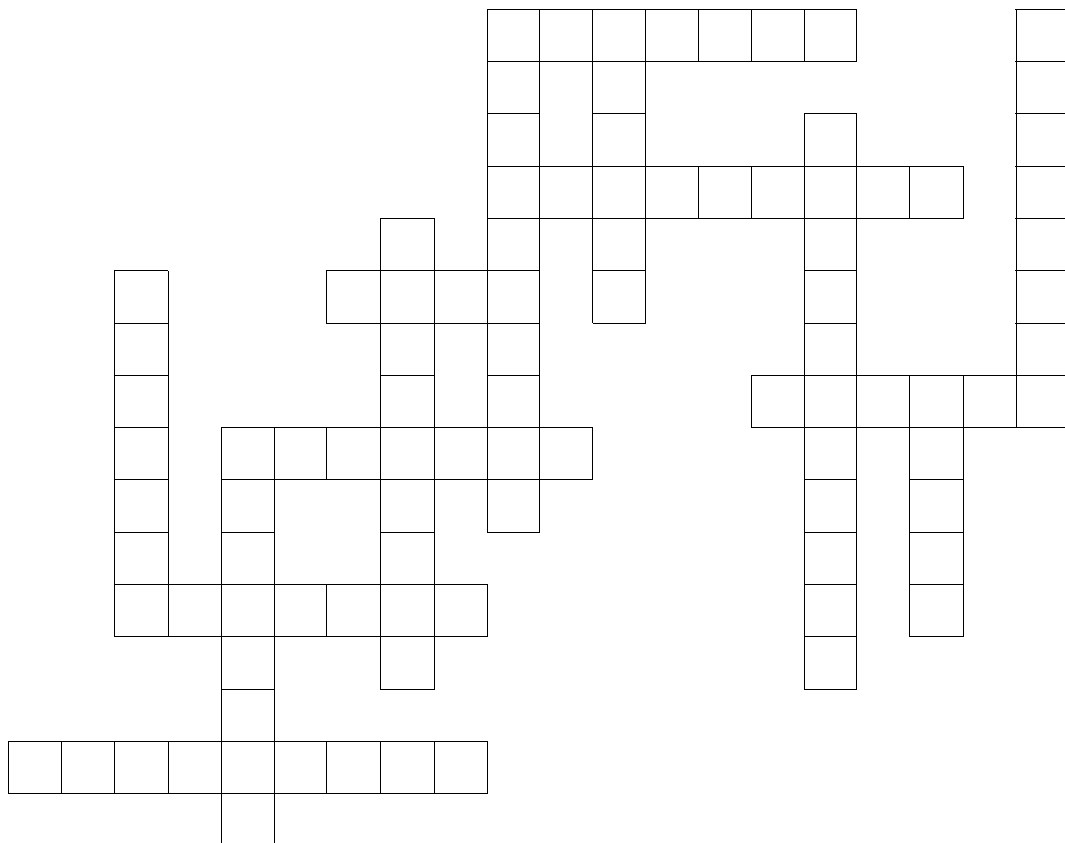
✓ **2. 12. 1990**

Die ersten gesamtdeutschen Wahlen zum deutschen Bundestag finden statt.

Ćwiczenie IV

Uczniowie pracują z mapą Niemiec. Zapoznają się z nazwami niemieckich krajów związkowych i ich stolic. Głośno odczytują ich trudne nazwy. Każdy uczeń stara się zapamiętać trzy dowolne nazwy krajów związkowych i ich stolic. Następnie uczniowie rozwiązują krzyżówkę.

Hauptstädte der deutschen Bundesländer

Zadaniem uczniów jest wpisanie nazwy stolicy kraju związkowego do odpowiedniej kolumny krzyżówki. O wyborze miejsca decyduje uczeń.

Hauptstädte der deutschen Bundesländer - Lösung

Ćwiczenie V

Zdobytą wiedzę historyczną uczniowie utrwalają w ćwiczeniu gramatycznym, pozwalającym jednocześnie na doskonalenie użycia czasu przeszłego *Perfekt*.

a) Zadaniem uczniów jest dopasowanie wydarzeń historycznych do odpowiednich dat.

1	Im Sommer 1989	A	Freie Wahlen finden statt.
2	Am 9. November 1989	B	Ungarn öffnet die Grenze zu Österreich.
3	Am 18. März 1990	C	Es kommt zur Vereinigung beider deutscher Staaten.
4	Am 3. Oktober 1990	D	Die Berliner Mauer fällt.

b) Zapisane w czasie teraźniejszym zdania uczniowie wyrażają w czasie przeszłym *Perfekt*. Oto poprawne zdania w czasie teraźniejszym:

1. Im Sommer 1989 öffnet Ungarn die Grenze zu Österreich.
2. Am 9. November 1989 fällt die Berliner Mauer.
3. Am 18. März 1990 finden Freie Wahlen statt.
4. Am 3. Oktober 1990. kommt es zur Vereinigung beider deutscher Staaten.

Ćwiczenie VI

Jedną z form pracy może być quiz – zabawa na zasadzie rywalizacji grup. Oto zbiór 10 pytań niezbędnych do przeprowadzenia zabawy:

1. Wie viele Nachbarländer hat Deutschland? Wie heißen sie?
2. Welche Bundesländer haben eine Grenze zu Polen?
3. Welche Bundesländer haben eine Küste?
4. Durch welche Bundesländer fließt der Rhein?
5. Welche Farben hat die deutsche Fahne?
6. Wie heißt die nördlichste Stadt Deutschlands?
7. Wie heißen 5 neue Bundesländer?
8. Wie heißt die deutsche Währung?
9. Wie heißen die größten Städte Deutschlands?
10. Wann gibt es in Deutschland die Nationalfeier?

Ćwiczenie VII

Poniższe teksty wymagają uzupełnienia brakujących słów. Powinny zostać wykonane na podsumowanie, jako rodzaj testu sprawdzającego.

Grupa A

Uzupełnij tekst, wybierając z ramki odpowiednie słowo.

Bayern, Hamburg, Berlin, Berg, Rhein, liegt, Vereinigung, Millionen, Insel, Währung, gold, Einwohner, beträgt, Nachbarländer, Zugspitze, Bundesländern

Die Bundesrepublik Deutschland in Mitteleuropa.
Die Hauptstadt von Deutschland heißt Deutschland hat
etwa 82 Millionen Die Fläche
Deutschlands etwa 350 000 km². In Deutschland wohnen
über 6 Ausländer. Deutschland besteht aus
16 Drei Städte: Berlin, Bremen
und sind auch Bundesländer. Das größte Bundesland
heißt Der längste Fluss ist der Die größte
..... heißt Rügen. In den Alpen liegt
der höchste Er heißt die
Die deutsche heißt Euro. Deutschland hat
neun Am dritten Oktober 1990 ist es
zur Deutschlands gekommen. Die Farben der
deutschen Fahne sind: schwarz – rot –

Grupa B

Uzupelnij tekst, wybierajac z ramki odpowiednie slowo.

dritten, Hauptstadt, Bremen, Fahne, besteht, Zugspitze, Rügen, neun, Fläche, Alpen, Ausländer, größte, Mitteleuropa, Fluss, Euro, etwa

Die Bundesrepublik Deutschland liegt in
Die von Deutschland heißt Berlin. Deutschland hat 82 Millionen Einwohner. Die Deutschlands beträgt etwa 350 000 km². In Deutschland wohnen über 6 Millionen Deutschland aus 16 Bundesländern. Drei Städte: Berlin, und Hamburg sind auch Bundesländer. Das Bundesland heißt Bayern. Der längste ist der Rhein. Die größte Insel heißt In den liegt der höchste Berg. Er heißt die Die deutsche Währung heißt Deutschland hat Nachbarländer. Am Oktober 1990 ist es zur Vereinigung Deutschlands gekommen. Die Farben der deutschen sind: schwarz – rot – gold.

Bibliografia:

- Bubner Friedrich: *Transparente Landeskunde*.
- Werner Grażyna: *Spiel mit uns*.